

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ  
ҒЫЛЫМ КОМИТЕТІ  
Ш.Ш.УӘЛИХАНОВ АТЫНДАҒЫ ТАРИХ  
ЖӘНЕ ЭТНОЛОГИЯ ИНСТИТУТЫ



«EDU.E-HISTORY.KZ»

ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ



№ 2(22) сәуір-маусым 2020  
ISSN 2710-3994

**Бас редактор:**  
Қабылдинов Зиябек Ермұқанұлы

**Редакциялық алға:**

Абашин Сергей Николаевич – тарих гылымдарының докторы, профессор, Санкт-Петербургтегі Европа университеті (Ресей)

Абдырахманов Толобек Абылович – тарих гылымдарының докторы, профессор, И. Арабаев атындағы Қызығыз мемлекеттік университеттің ректоры. (Қыргызстан)

Аяған Бүркітбай Гелманұлы – тарих гылымдарының докторы, профессор, ҚР BFM FK Мемлекет тарихы институты директорының орынбасары. (Казахстан)

Әлімбай Нұрсан – тарих гылымдарының кандидаты, профессор, Қазақстан Республикасы Орталық мемлекеттік музейінің директоры. (Казақстан)

Әбдусеитова Меруерт Қуатқызы – тарих гылымдарының докторы, профессор, ҚР УФА корр.-мүшесі. ҚР БЖФМ FK Р. Сүлейменов атындағы Шығыстану институтының «Тарихи материалдарды зерттеу» орталығының директоры. (Казақстан)

Әбіл Еркін Аманжолұлы – тарих гылымдарының докторы, профессор, ҚР BFM FK Мемлекет тарихы институтының директоры. (Казақстан)

Голден Кәтти Стромайл (Kathie Stromile Golden) – PhD, Миссисипи өңірлік мемлекеттік университеті (Mississippi Valley State University) (АКШ)

Қарібаев Берекет Бақытжанұлы – тарих гылымдарының докторы, профессор, ҚР УФА академигі, Әл-Фарағи атындағы Қазақ ұлттық университеті, «Қазақстан тарихы» кафедрасының мемлекеттік македорушісі. (Казақстан)

Қожасамжарова Дария Пернешқызы – тарих гылымдарының докторы, профессор, ҚР УФА академигі, М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің ректоры. (Казақстан)

Қожсирова Светлана Басиевна – саясаттану гылымдарының докторы, профессор, Фудан Университетінің Қытай және Орталық Азияны зерттеу орталығының мен «Астана» XFK бірлескен директоры (Казахстан)

Козодой Виктор Иванович – тарих гылымдарының докторы, профессор. (Ресей)

Қекебаева Гүлжасунар Қакенқызы – тарих гылымдарының докторы, профессор, ҚР BFM FK Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты (Казақстан)

Қемеков Болат Ешімұхамедұлы – тарих гылымдарының докторы, профессор, ҚР УФА академигі, Әл-Фарағи атындағы Қазақ ұлттық университеті Халықаралық қытишақтану институтының директоры, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеттің профессоры. (Казақстан)

Матыжсанов Кенжехан Ісламжанұлы – филология гылымдарының докторы, профессор, ҚР УФА корр.-мүшесі, М.О. Әуезов атындағы әдебиет және өнер институтының директоры. (Казақстан)

Моррисон Александр (Morrison Alexander) – PhD, профессор Оксфордского университета (Великобритания)

Муртазаева Рахборхон Ҳамидқызы – тарих гылымдарының докторы, Мирзо Ұлықбек атындағы Өзбекстан ұлттық университеттің «Өзбекстан тарихы» кафедрасының профессоры. (Өзбекстан)

Панто Дмитрий (Panto Dmitri) – PhD доктор, Гданьск қаласындағы Екінші дүниежүзілік соғыс мұражайының гылыми қызыметкері. (Польша)

Римантас Жельвис (Želvys Rimantas) – тарих гылымдарының докторы, профессор, Вильнюс педагогикалық университеті (Литва)

Самашев Зайнолла Самашұлы – археолог, тарих гылымдарының докторы, профессор, Герман археология институтының корр.-мүшесі. ҚР BFM FK Ә. Марғұлан атындағы Археология институты. (Казақстан)

Сайлан Болат Санабайұлы – тарих гылымдарының докторы, Әл-Фарағи атындағы Қазақ ұлттық университеті. (Казақстан)

Смагұлов Оразақ Смағұлұлы – тарих гылымдарының докторы, профессор, ҚР УФА академигі, Балон гылым академиясының корр.-мүшесі. Ш.Ш. Уәлиханов атындағы сыйлықтың лауреаты, гылым мен техниканың еңбек сіңірген қайраткері, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеттің профессоры. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)

Сыдықов Ерлан Бәтташұлы – тарих гылымдарының докторы, профессор, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеттің ректоры. (Казақстан)

Таймагамбетов Жәкен Қожахметұлы – тарих гылымдарының докторы, профессор, ҚР УФА академигі, ҚР Ұлттық музейі. (Казақстан)

**Жауапты редактор:**

Қаипбаева Айнагұл Толғанбайқызы

**Гылыми редактор:**

Қозыбаева Махаббат Мәлікқызы

**Редактор:**

Кубеев Рустем Жаулыбайұлы

**Жауапты хатшы:**

Қонқабаева Арайлым

**Техникалық хатшы:**

Хұмарзах Алтынбек

**Главный редактор:**  
Кабульдинов Зиябек Ермуханович

**Редакционная коллегия:**

Абашин Сергей Николаевич – доктор исторических наук, профессор, Европейский университет в Санкт- Петербурге (Россия)

Абдырахманов Толобек Абылович – доктор исторических наук, профессор, ректор Кыргызского государственного университета им. И. Арабаева (Кыргызстан)

Алимбай Нурсан – кандидат исторических наук, профессор, директор Центрального государственного музея Республики Казахстан (Казахстан)

Абусеитова Меруерт Хуатовна – доктор исторических наук, профессор, чл.-корр. НАН РК, директор Республиканского центра по изучению исторических материалов Института востоковедения имени Р.Б. Сулейменова (Казахстан)

Абиль Еркин Аманжолович – доктор исторических наук, профессор, директор Института истории государства КН МОН РК (Казахстан)

Аяган Буркитбай Гегманович – доктор исторических наук, профессор, заместитель директора Института истории государства КН МОН РК (Казахстан)

Голден Кэтти Стромайл (Kathie Stromile Golden) – PhD, Государственный университет долины Миссисипи (Mississippi Valley State University) (США)

Исмагулов Оразак Исмагулович – доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК, член-корр. Болонской академии наук, лауреат премии им. Ч.Ч. Валиханова, заслуженный деятель науки и техники, профессор Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева (г. Нур-Султан, Казахстан)

Карибаев Берекет Бахытжанович – доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК, заведующий кафедрой истории Казахстана, Казахский национальный университет им. аль-Фараби (Казахстан)

Кожамжарова Дария Пернешовна – доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК, ректор Южно-Казахстанского университета им. М.Ауэзова (Казахстан)

Кожирова Светлана Басиевна – доктор политических наук, профессор, содиректор Центра исследования Китая и Центральной Азии Фуданьского Университета и МНК «Астана», руководитель Центра китайских и азиатских исследований (Казахстан)

Козодой Виктор Иванович – доктор исторических наук, профессор (Россия)

Кокебаева Гульжасухар Кakenовна – доктор исторических наук, профессор, главный научный сотрудник Института истории и этнологии им. Ч.Ч. Валиханова КН МОН РК (Казахстан)

Кумеков Болат Ешмукабетович – доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК, директор Международного института кипчаковедения Казахского национального университета имени аль-Фараби, профессор Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева (Казахстан)

Матыжанов Кенжекан Слямжанович – доктор филологических наук, профессор, чл.-корр. НАН РК, директор Института литературы и искусства им. М. Ауэзова (Казахстан)

Моррисон Александр (Morrison Alexander) – PhD, профессор Оксфордского университета (Великобритания) Муртазаева Рахборхон Хамидовна – доктор исторических наук, профессор кафедры «Истории Узбекистана»

Национального университета Узбекистана имени Мирзо Улугбека. (Узбекистан)

Панто Дмитрий (Panto Dmitri) – доктор PhD, профессор, главный специалист научного отдела Музея Второй мировой войны г. Гданьска (Польша)

Римантас Жельвис (Želyvis Rimantas) – доктор педагогических наук, профессор, Вильнюсский педагогический университет (Литва)

Самашев Зайнолла Самашевич – археолог, доктор исторических наук, профессор, чл.-корр. Германского археологического института. Институт археологии им. А.Маргулана КН МОН РК (Казахстан)

Сайлан Болат Санабаевич – доктор исторических наук, Казахский национальный университет им. аль-Фараби (Казахстан)

Сыдыков Ерлан Батташевич – доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК, ректор Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева (Казахстан)

Таймагамбетов Жакен Кожахметович – доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК, Национальный музей РК (Казахстан)

**Ответственный редактор:**  
Каипбаева Айнагуль Толганбаевна

**Научный редактор:**  
Козыбаева Махаббат Маликовна

**Редактор:**  
Кубеев Рустем Джаялыбайулы

**Ответственный секретарь:**  
Конкабаева Арайым Нурболатовна

**Технический секретарь:**  
Хумарзах Алтынбек

**Editor-In-Chief:**

Kabuldinov Zиabek Ermukhanovich

**Members of editorial board:**

*Abashin Sergei Nikolaevich – Doctor of Historical Sciences, Professor, European University at St. Petersburg (Russia)*

*Abdyrakhmanov Tolobek Abylovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Rector of I. Arabaev Kyrgyz State University (Kyrgyzstan)*

*Alimbay Nursan – Candidate of Historical Sciences, Professor, Director of the Central State Museum of the Republic of Kazakhstan (Kazakhstan)*

*Abusseinova Meruert Khuatovna – Doctor of Historical Sciences, Professor, Corresponding Member of the NAS RK, Director of the Republican Center for the Study of Historical Materials at R.B. Suleimenov Institute of Oriental Studies (Kazakhstan)*

*Abil Yerkin Amanzholovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Director of the Institute of History of the State CS MES RK (Kazakhstan)*

*Ayagan Burkibai Gelmanovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Deputy Director of the Institute of History of the State CS MES RK (Kazakhstan)*

*Golden Kathie Stromile – PhD, Mississippi Valley State University (USA)*

*Ismagulov Orazak Ismagulovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Corresponding Member of Bologna Academy of Sciences, winner of Ch.Ch. Valikhanov Award, Honored Worker of Science and Technology, Professor of L.N. Gumilyov University (Kazakhstan)*

*Karibayev Bereket Bakhytzhayevich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Head of the Department of History of Kazakhstan, Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)*

*Kozhamzharova Daria Perneshovna – Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of the NAS of the Republic of Kazakhstan, rector of the M. Auezov South Kazakhstan University (Kazakhstan)*

*Kozhirova Svetlana Bassievna – Doctor of Political Science, Professor, Co-Director of the Center for the Study of China and Central Asia of Fudan University and the International Scientific Complex of the National Company "Astana", Head of the Center for Chinese and Asian Studies (Kazakhstan)*

*Kozodoi Viktor Ivanovich – Doctor of Historical Sciences, Professor (Russia)*

*Kokebayeva Gulzaukhar Kakenovna – Doctor of Historical Sciences, Professor, chief researcher at Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology CS MES RK (Kazakhstan)*

*Kumekov Bolat Eshmukhametovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Director of the International Institute of Kipchak Studies of the Al-Farabi Kazakh National University, Professor at L.N. Gumilyov Eurasian National University (Kazakhstan)*

*Matyhanov Kenzhehan Slyamzhanovich – Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of the NAS RK, Director of M. Auezov Institute of Literature and Art (Kazakhstan)*

*Morrison Alexander – PhD, Professor, University of Oxford (UK)*

*Murtazayeva Rakhborkhon Khamidovna – doctor of Historical Sciences, Professor at the Department of «History of Uzbekistan» of Mirzo Ulugbek National University of Uzbekistan. (Uzbekistan)*

*Panto Dmitri – PhD, researcher at the Museum of the Second World War in Gdansk (Poland)*

*Rimantas Želvys – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vilnius Pedagogical University (Lithuania)*

*Samashev Zainolla Samashevich – archaeologist, Doctor of Historical Sciences, Professor, Corresponding Member of German Archaeological Institute. A. Margulan Institute of Archeology CS MES RK (Kazakhstan)*

*Sailan Bolat Sanabayevich – Doctor of Historical Sciences, Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)*

*Sydykov Erlan Battashevich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Rector of L.N. Gumilyov Eurasian National University (Kazakhstan)*

*Taimagambetov Zhaken Kozhakhmetovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, National Museum of the Republic of Kazakhstan (Kazakhstan)*

**Executive Editor:**

Kaipbayeva Ainagul Tolganbayevna

**Scientific Editor:**

Kozybayeva Makhabbat Malikovna

**Editor:**

Kubayev Rustem Dzhaulybayevich

**Executive Secretary**

Konkabayeva Arailym Nurbolatovna

**Technical secretary:**

Khumarzakh Altynbek

## STRENGTHENING INTERETHNIC TOLERANCE

**Ualtaeva A.S.<sup>1</sup>, Pernekulova M.<sup>2</sup>**

<sup>1</sup>Leading researcher at the Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology.

<sup>2</sup>PhD Student, Al-Farabi KazNU.

**Abstract.** *Introduction.* Interethnic and interconfessional dialogue, as a rule, is aimed of overcoming confrontation, forming tolerant mutual relations in society, and promoting peaceful coexistence of people of different nationalities and religious associations. Kazakhstan's know-how Assembly of People of Kazakhstan plays an important role in consolidation of our society. The article examines a history of the formation of this important socio-political body, whose activities led to the strengthening of interethnic harmony and tolerance of the multiethnic people of the Republic. Each region of Kazakhstan has its own peculiarities of activity of the APK, in the north is developed a tradition of multicultural society, in the multiethnic southern region a high level of tolerance, in the west – the factor of monoethnicity, and in the east the development of the urban environment determines the mentality of ethnic groups. Nevertheless, the APK is the main socio-political and ethno-cultural unifying center for strengthening tolerance and consolidating Kazakhstan's society.

**Keywords:** Assembly of people of Kazakhstan, multiethnic society, tolerance, ethnocultural associations

**ЭТНОСАРАЛЫҚ ТӨЗІМДІЛІКТІ НЫҒАЙТУДАҒЫ ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫ АССАМБЛЕЯСЫНЫҢ РОЛІ**

**Уалтаева А.С.<sup>1</sup>, Пернекулова М.<sup>2</sup>**

<sup>1</sup>Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институтының жетекші ғылыми қызметкери. Алматы қ, Қазақстан.

<sup>2</sup>Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің докторанты. Алматы қ, Қазақстан.

**Андатпа.** *Kiриспе.* Этносаралық және конфессияларлық диалог, әдетте, конфронтацияны жеңу, қоғамда толерантты өзара қарым-қатынасты қалыптастыру, түрлі ұлттар мен діни бірлестіктердің бейбіт қатар өмір сүруіне қол жеткізуіне ықпал етеді. Қазақстанның ноу-хау Қазақстан халқы Ассамблеясы біздің қоғамды біріктіруде маңызды рөл атқарады. Мақалада республиканың көпэтности халқының этникаларлық келісімі мен толеранттылығын нығайтуға атсалысқан аталған маңызды қоғамдық-саяси органның қызметі, қалыптасусы тарихы қарастырылады.

Қазақстанның әр өнірінде ҚХА қызметінің өзіндік ерекшеліктері бар, солтүстікте көпмәдениетті әлеумет дәстүрі, полигэтникалық оңтүстік өнірде төзімділіктің жоғары деңгейі, батыста – моноэтностиң фактор қалыптасқан, шығыста қала ортасының дамуы этностардың мелтадылығын анықтайды. Дегенмен, ҚХА толеранттылықты нығайту мен қазақстанның қоғамды топтастырудың басты әлеуметтік-саяси және этномәдени біріктіруші орталығы болып табылады.

**Түйін сөздер:** Қазақстан халқы Ассамблеясы, толеранттылық, этномәдени бірлестіктер, көпэтникалық қоғам.

# РОЛЬ АССАМБЛЕИ НАРОДА КАЗАХСТАНА В УКРЕПЛЕНИИ МЕЖЭТНИЧЕСКОЙ ТОЛЕРАНТНОСТИ

**Уалтаева А.С.<sup>1</sup>, Пернекурова М.<sup>2</sup>**

<sup>1</sup>Ведущий научный сотрудник Института истории и этнологии им. Ч.Ч. Валиханова, г.Алматы, Казахстан.

<sup>2</sup>PhD докторант КазНУ им. аль-Фараби, г.Алматы, Казахстан.

**Аннотация.** *Введение.* Межэтнический и межконфессиональный диалог, как правило, имеет целью преодоление конфронтации, формирование толерантных взаимоотношений в обществе, способствует достижению мирного сосуществования людей разных национальностей и религиозных объединений. Важную роль в консолидации нашего общества играет казахстанский ноу-хау Ассамблея народа Казахстана. В статье рассматривается история формирования этого важного общественно-политического органа, деятельность которого привела к укреплению межэтнического согласия и толерантности полигетничного народа республики.

В каждом регионе Казахстана свои особенности деятельности АНК, на севере сложились традиция поликультурного социума, в полигетничном южном регионе высокий уровень толерантности, на западе – фактор моноэтничности, на востоке развитость городской среды определяет ментальность этносов. Но, тем не менее, АНК является главным социально-политическим и этнокультурным объединяющим центром укрепления толерантности и консолидации казахстанского общества.

**Ключевые слова:** Ассамблея народа Казахстана, толерантность, этнокультурные объединения, полигетническое общество.

## Introduction

In the modern world, in conditions of political instability, worsening of social contradictions, economic crisis, rising unemployment, religious extremism, tension in interethnic relations, and ideological differences, there is a growing special interest in investigating the problem of tolerance. These problems in a variety of modifications, meanings and manifestations become the topics of many dissertations, monographic researches, scientific-theoretical and scientific-practical conferences in the Humanities. Special attention is being paid to these problems in multicultural, multi-ethnic and multi-religious subjects of the Republic of Kazakhstan.

Despite the fact that the problem of tolerance is rooted to ancient times, in one form or another, in various semantic contexts, it was considered in the philosophical and ethical teachings of thinkers of all previous historical eras, in the Russian language the term of tolerance has become actively used relatively recently. According to S. I. Ozhegov, tolerance is understood as a tolerant «attitude to other people's opinions» (Ozhegov, 1990:278).

## Methods

The methodological study of role of the Assembly of people of Kazakhstan in strengthening interethnic tolerance is based on the theoretical principles of historical science, which act as a means of discovering new historical facts or are used as a tool for learning the past and achieving its goal - obtaining new historical knowledge. This system included knowledge of two types - subject and methodological. Subject-theoretical knowledge is the result of specific historical studies of the history and activities of the APK. Methodological-theoretical knowledge as a result of special scientific research, the subject of which is the historiographical works of scientists regarding the subject of this article.

The role of the Assembly of people of Kazakhstan in strengthening interethnic tolerance is a model of historical research.

The research used a narrative method, collecting facts and interpreting certain causal relationships on the topic. Application of the historical method allowed comprehending the history of creation of the APK and identifying it as the center for strengthening of tolerance.

The use of methodology and methods has allowed achieving certain scientific results.

### **Discussions**

The modern explanatory dictionary of foreign words by L. P. Krysin interprets the term as follows: «Tolerant, (in French tolerant – lat. tolerans (tolerantis)) – patiently enduring. Tolerant, condescending to someone or something»(Cmirnov, 2006:701). In the dictionary of M. Yu. Smirnov, religious tolerance is understood as a tolerant attitude towards any religion on both sides, both non-believers and followers of other religions. On the one hand, it appears as a phenomenon of public knowledge, which is reflected in the worldview and socio-psychological conditions, on the other hand, in the form of appropriate actions of individuals, state and various social structures aimed at ensuring freedom of religion. (Smirnov, 2011: 270).

It is also worth mentioning that in different languages, the word «tolerance» has different lexical meanings, which is due to the historical description of a certain people. Thus, in English, tolerance refers to a reduction in the perception of a person or thing, while excluding internal protest; in French, it is pointing towards respect for the freedom of another person, including the way of thinking, behavior, and orientation to certain political and religious views. In Chinese, tolerance refers to actions such as allowing, and being generous to others. Forgiveness, gentleness, condescension, benevolence, compassion, and patience dominate semantic interpretations in Arabic, while patience, tolerance, endurance, and readiness for reconciliation are dominant in Persian (Coldatova, 2001:8-10).

From the position of sociological science in the most simplified form, tolerance is considered through the prism of social interaction of people. Here it refers to tolerance for a different lifestyle, other feelings, customs, behavior, ideas and beliefs (Gricanov, 2003:1128).

The research of special literature has shown that tolerance is a social phenomenon that is characterized by complexity and contradiction. Its semantic and content components formed for thousands of years. Meanwhile, the content of the term is largely determined by both the historical epoch and the special science that it becomes the object of research.

The importance of tolerance and interest in it in all spheres of social life increases in the context of globalization of the modern world. Aggravation of global problems of humanity persistently require limiting various forms of competition and switching to cooperation and mutual understanding not only between states, opposite cultures, civilizations, but also between races, ethnoses, and religions.

### **Results**

Usually, interfaith dialogue aims overcoming of confrontation, forming tolerant relations between confessional communities, achieving peaceful coexistence of religions and religious associations, and in Islam – organizing cooperation on the most pressing issues of a culture of peace and non-violence.

At the beginning of the XXI century problem of tolerance has become particularly relevant in connection with the process of globalization, colliding civilizational, religious, national and ethnic identities of different cultures and peoples. Under globalization, the problem of tolerance becomes fundamental importance, since it appears as one of the possible paradigms of relations and mutual influence of cultures that can counteract the trend of decreasing ethnic and cultural diversity and their integration (Abakumova2011:15).

International practice has defined tolerance as a necessary condition for communication between people of different cultures, ethnic and interfaith groups. This trend is reflected in the Declaration of principles of tolerance signed by 185 UNESCO member States. The most accurate definition of the concept of «tolerance» is given in the «Declaration of principles of tolerance», according to which tolerance means «respect, acceptance and correct understanding of the rich diversity of cultures of our world, our form of self-expression and the ability to manifest personal individuality» (Declaration, 1985). Tolerance is the art of living in a world of different people and ideas, the ability to have rights and freedom without violating the rights and freedoms of other people. Constructive interaction of social groups with various valuable, ethnic, political, and religious orientations can be achieved on a common platform of social norms of tolerant behavior and cross-cultural interaction skills. The formation of attitudes of tolerant behavior, religious tolerance, peacefulness, countering various types of extremism and their constructive prevention is of great importance both in the sphere of socio-political life of multinational Kazakhstan and in the interstate scale.

A true culture of interethnic communication, interaction and cooperation of peoples can arise only based on the disclosure of the spiritual and moral potential of each nation, the exchange of experience of social and cultural creativity based on the realization of the ideals of freedom, justice and equality.

The development of Kazakhstan over the years of independence shows that inter-ethnic relations in the Republic function as a single organic system, a chain of various relationships and interaction of all these ethnoses living in the country engaged in various spheres of public activity.

The experience of Kazakhstan shows that people with different national psychology, culture, and mentality can live well and establish constructive relationships that develop into relationships of friendship and spiritual closeness. One of the main directions of the internal policy of modern states is to ensure peace and harmony among the population. According to E. L. Tugzhanov, the formation and development of interethnic tolerance models in the Republic of Kazakhstan has passed a number of stages:

- the emergence of the ethno-cultural associations phenomenon before the beginning of the legislative and institutional formalization of the Kazakh model as a result of adoption of the Constitution of 1995 and creation of the Assembly of people of Kazakhstan.

- the parameters of Kazakhstan's identity were determined from 1995 to 2002. Based on the Concept of formation of the state identity of the Republic of Kazakhstan, ensured the consolidation of Kazakhstan society around its people. A fundamental consensus has been reached in the society regarding the rejection of politicization of ethnic and religious relations.

- 2002-2007 includes a policy on the formation of Kazakhstan's model of interethnic tolerance. A number of policy documents were developed and adopted: Strategy of the Assembly of people of Kazakhstan until 2011, the State program for the development and functioning of languages, the Concept of «Ideological consolidation of society – as a condition for the progress of Kazakhstan». From 2006 to 2008 was implemented a Program to improve the Kazakhstan's model of interethnic and interfaith harmony.

- the fourth stage started in 2007 and it is characterized by the integration of Kazakhstan's society into a single nation, by strengthening the national unity of the people of Kazakhstan and social harmony, preserving the state and independence (Tugzhanov, 2011:186).

Kazakhstan, in search of a universal model of multi-ethnic and multi-religious interaction, has become the author of its own model of tolerant and harmonious society, which has become recognized in the global community, and laid the foundation for further improvement of public relations based on civil peace and harmony. The path passed by Kazakhstan during the years of its independence is a unique phenomenon and a system of interaction of its peoples. At the same time, one of the main factors that influenced the effectiveness of the consent model was the Kazakh mentality, which is characterized by

rejection of separateness and nationalistic extremes. The long term experience of cultural contacts between representatives of different ethnic groups has helped to develop similar cultural orientations among the majority of the country's population and create an atmosphere of interethnic tolerance and mutual respect. It is necessary to take into account that the existing mentality is preserved and developed due to balanced ethno-national policy. It is built on the desire for inter-ethnic interaction, social stability, protection of human rights and freedoms, and the rule of law. Within this framework, the security of all ethnic groups is ensured, created conditions for the development of religious movements, as well as the necessary legal framework to prevent the spread of intolerance and extremism.

In modern conditions, our state is one of the successful examples of applying the principles of tolerance in the socio-cultural dimension, where representatives of about 130 ethnic groups belonging to 17 religious denominations live peacefully and steadily. In scientific-theoretical and socio-political terms, has been developed the formula of the Kazakh model of interethnic tolerance and public consent of the Leader of the Nation N. A. Nazarbayev. Its presentation took place at the OSCE level, as well as at the UN, with the participation of the Secretary-General. A special training course «Kazakhstan's model of interethnic tolerance and social harmony» was introduced at the faculty of history of the M.V. Lomonosov Moscow state University.

The basic features of the model are as follows: the highest level of development of civil society institutions in the ethnic area; social and political status and real equality before the law of all ethnic groups; guaranteed representation of ethnic groups and their involvement in socio-political process at the highest level of government and Parliament; depoliticization of inter-ethnic issues and prohibitions on actions that may affect inter-ethnic harmony. These are the key factors for the success of the state's national policy.

The ethnic and religious peace and tolerance were and still are remain as main conditions for stability, socio-economic progress and prosperity in multiethnic and multiconfessional Kazakhstan. Therefore, these issues have become fundamental constitutional principles reflected in the norms of our Basic Law (Konstituciya, 1995). The Constitution of Kazakhstan originally established a regulation on prohibition of any discrimination on the grounds of race, nationality, language, religion, which is strictly observed (Konstituciya, 1995: article 14). At the dawn of independence, the first President of the country established a clear policy in the sphere of interethnic and interreligious relations. Established in 1995, and subsequently in 2007 (Constitution of the Republic of Kazakhstan, 1995, with changes of 21.05.2007 №254-III LRK) constitutionally enshrined a special constitutional body – the Assembly of people of Kazakhstan, which represents and consistently defends the interests of all the ethnic communities of the country. Therefore, many international state institutions and non-governmental organizations are showing increasing interest in the experience of the Assembly.

Kazakhstan initially paid significant attention on development of an optimal form of legal regulation of interethnic relations: the Constitution preamble begins with the words: «We, the people of Kazakhstan, united by a common historical fate, creating state on the original Kazakh land... » (Constitution of the Republic of Kazakhstan 1995). Thus, the Constitution of the Republic of Kazakhstan deals with issues of interethnic consent in a whole series of articles, which states that any actions that may violate interethnic consent are recognized as unconstitutional (Konstituciya, 1995:9, subp. 2).

Our country is unique in its ethnic diversity, which is a consequence of the peculiarities of the historical development of the Republic. Thus, only the Soviet period marked by numerous migrations to the territory of Kazakhstan from all the republics, deportations and forced relocations, relocation of enterprises and labor, evacuation of huge human resources during the war, labor migrations during the virgin lands campaign, etc. As a result of all this, today Kazakhstan is a state with a multi-ethnic composition of population. The dominant nationalities in the country are Kazakhs and Russians. According to the data at the beginning of 2020, Kazakhs make up the majority of the population – 68.51 %, then Russians – 18.85 %, Uzbeks – 3.25 %, Uighurs – 1.47 %, Ukrainians – 1.42 %, Tatars – 1.08%

and others. (Komitet po etnicheskym RK, 2020)

Issues of interethnic relations are very closely intertwined with interreligious relations, because historically, supporters of certain faiths are also representatives of certain ethnic groups. Kazakhstan is a multireligious country. As of January 1, 2011, there were 4,551 religious associations operating in the country. After re-registration, which ended on October 25, 2012, their number decreased to 3,088. Re-registration made it possible to clarify the religious affiliation of many communities. Based on the work of experts, a new classification of religious associations was proposed. If earlier there were 46 denominations in the country, now their number is 17 (Sharif, 2012:11).

In 2009 (for the first time since the 1937 census), was conducted a census in which respondents were asked about their attitude to religion. The census results showed that the largest part of residents of Kazakhstan referred themselves to a particular religion (about 97% of the population), only 3% of respondents replied that they are non-believers, or refused to give an answer to the question.

Table 1. – Religious affiliation of the population of Kazakhstan (Preliminary results of the 2009 census) (Itogi nacional'nogo perepisi naseleniya, 2009).

Respondents' responses about their religious affiliation	Absolute number of people	of thousand	Percentage of population %
Muslims	11 237,9		70,19
Christians	4190,1		26,17
Atheists	450,5		2,81
Did not give an answer	81,0		0,51
Other religion	30,1		0,19
Buddhists	14,6		0,09
Jews	5,3		0,03
Total	16 009,6		100,00

Nevertheless, Kazakhstan is a secular state. This fact is fixed in the Constitution and implies the separation of the state from religion. However, the typical neutrality of the classical model of a secular state towards all religions should not be taken overly literally. Tolerance extends exactly as long as in the pursuit of freedom of conscience, believers do not begin to infringe upon the rights and freedoms of other citizens. Concept of secularity allows our Republic successfully maintain a balance of interests between believers and non-believer citizens, to preserve interconfessional peace and harmony in the Kazakhstan's society. The Law of the Republic of Kazakhstan «On religious activities and religious associations» clearly states that everyone has the right to follow to religious or other beliefs (Konstituciya, 1995:9, p. 6) (Zakon RK, 2011:483). The Republic has an Agency for religious Affairs functioning in this field.

Kazakhstan was and remains as an effective international dialogue platform. At the initiative of the First President of Kazakhstan, six congresses of leaders of the world and traditional religions have already been held. World forums of spiritual culture have also been held many times.

In 2012, the Center for study of interethnic and interfaith relations of the Academy of public administration under the President of the Republic of Kazakhstan conducted the research of «Ethnic and social situation in the regions of Kazakhstan», which allowed to make following conclusions (Sadovakacova, 2013:14). In the north of Kazakhstan, have developed traditions of a multicultural society. There is an interest in learning the state language. In the multiethnic southern regions of Kazakhstan, where there is a very dense population, both Turkic and Slavic ethnic groups are widely represented. A person who lives in a multiethnic environment is more receptive to another, new, more open, and has a high level of competitiveness. For the Western region and the Kyzylorda region, there is a factor of monoethnicity: the majority of the population are Kazakhs. In this case, the integration of ethnic groups into the Kazakhstan community is important. The Eastern region has its own characteristics – the urban environment is very developed here. The population is active both in social and civil terms, and there are many initiatives coming from below. For instance, the first «Friendship House» was established in the East Kazakhstan region. The same can be said about Central Kazakhstan, which is ethnically tolerant population.

Even declaring itself democratic, secular, legal and social state, interethnic problems do not disappear. They are present in some way or another in any state and at any stage of its development. It is something else and confirmed by the well-known axiom that interethnic harmony is more stable and stronger in a state where not only the legal basis for equality of rights and freedoms of representatives of all ethnic groups has been created, but also effective institutions for the implementation of these rights and freedoms exist.

### **Conclusions**

Thus, in 1992, at the 1-st Forum of the peoples of Kazakhstan, the First President N. A. Nazarbayev expressed the idea of creating an institute – the Assembly of people of Kazakhstan. The Assembly of people of Kazakhstan was established by the decree of the President in 1995 (decree of the President of the Republic of Kazakhstan «On the formation of the Assembly of people of Kazakhstan dated 01.03.1995, No. 2066). The Assembly of people of Kazakhstan (hereinafter – the APK) is a truly unique institution that occupies key place in the democratic structure of our country, where interethnic harmony remains one of the foundations of constitutional democracy, nomocracy, and respect for rights and freedoms at the national level.

The status, formation order and organization of the Assembly of people of Kazakhstan defined by law (Zakon RK, 2008:70), aimed at implementing the state national policy, ensuring socio-political stability in the Republic of Kazakhstan and improving the effectiveness of interaction between state and civil society institutions in the field of interethnic relations. The purpose of APK was and remains to ensure interethnic harmony in the Republic of Kazakhstan in the process of forming Kazakhstan's civil identity and competitive nation based on Kazakhstan's patriotism, civil, spiritual and cultural community of the people of Kazakhstan with the consolidating role of the people of Kazakhstan. The highest body of the Assembly is the session, which is chaired by the President of the country. The working body is the Secretariat of the Assembly of peoples of Kazakhstan in the structure of the Presidential Administration as an independent Department. The structure of the Assembly of people of Kazakhstan also includes: RSI Қоғамдық келісім (Kogamdyk kelim), ethno-cultural associations, Friendship Houses, the APK Foundation, Councils of public consent, Scientific and expert councils, Mediation Councils, youth organizations, the Center for interethnic and interfaith relations of ASM under the President of the Republic of Kazakhstan and a Deputy group. Nine deputies of the Mazhilis of the Parliament from the Assembly of people of Kazakhstan, represent the interests of all ethnic groups of the country. In addition, the representation of Kazakhstan's ethnic communities in Parliament is based on their direct participation in representative bodies through political parties.

In all regions and the city of Almaty operate Houses of Friendship, in Nur-Sultan – the Palace of Peace and Reconciliation where annual sessions of the APK, congresses of world and traditional religions, and other significant events are held. In addition to Kazakh and Russian theaters, there are four national theaters in the Republic – Uzbek, Uyghur, Korean and German, there are 88 schools where education is fully conducted in Uzbek, Tajik, Uyghur and Ukrainian.

In 108 secondary schools of the country, the languages of 22 ethnic groups of Kazakhstan are taught as an independent subject. Moreover, 195 specialized linguistic centers have been opened, where not only children but also adults can learn the languages of 30 ethnic groups. A special place in the sphere of ethno-cultural relations in the Republic of Kazakhstan is assigned to support the development of information and communication resources of ethno-cultural associations. There are more than 35 ethnic newspapers and magazines in the information field. 6 of the largest ethnic republican newspapers are operating with state support. Newspapers and magazines are published in 11 languages, radio broadcasts are carried out in 8 languages, and TV broadcasts in 7 (Mami, 2019).

«Regulations on the Assembly of people of Kazakhstan» (Ukaz Prezidenta Republiki Kazahstan, 2011) in accordance with the legislative acts of the Republic of Kazakhstan defines the status and powers of the Assembly of people of Kazakhstan. As well as the features of the organization of its interaction with state bodies and public associations, the procedure for participation in the development and implementation of the state policy of the Republic of Kazakhstan in the field of interethnic relations. The Assembly was transformed from a consultative and advisory institution to a constitutional body with a solid legal basis and socio-political status. Undoubtedly, this is the novation of Kazakhstan in world practice, when the Institute of People's Representatives has real social and legal mechanisms for the participation of all ethnic representation members in conducting of state national policy. The integrated potential, the ability to consolidate interests of ethnic groups, dialogue with the authorities, inter-ethnic communication turned it into the main tool of the national politics. Relying on the institutions of civil society represented by ethno-cultural centers, the Assembly of peoples of Kazakhstan ensured the revival of self-consciousness and culture, formed the single political, legal, cultural field of ethnic processes, contributing to the preservation of peace and harmony in the country. The first President of the Republic of Kazakhstan, N.A. Nazarbayev, speaking in April 2019 at the XXVII session of the APK with the agenda «Formula for peace and harmony: unity and modernization» said: "For multi-ethnic Kazakhstan, ensuring stability and interethnic harmony has become one of the important priorities of state policy, basic condition for conducting socio-economic and political reforms" (Nazarbayev, 2019). These issues are reflected in the Concept of development of the APK until 2020 (decree of the President of the Republic of Kazakhstan «On approval of the Concept of development of the Assembly of people of Kazakhstan (until 2020)» dated 18.04.2013 No. 552).

The role of the APK as a phenomenon of Kazakhstan's model of interethnic tolerance and social harmony has once again shown itself in **resolving** of the recent conflict in the village of Kordai in Zhambyl district. **The village was founded in 1892 and it is home for representatives of various ethnic groups. An insignificant administrative violation, however, skillfully given an ethnopolitical coloring and on the basis of discontent, the conflict turned into a violent confrontation. President Tokayev K. K. and Chairman of the APK N. A. Nazarbayev immediately appealed to all citizens of Kazakhstan, calling for peace, tolerance and harmony.**

Active work was carried out by ethnocultural centers in the southern region and the Deputy Chairman of the APK, Tuimebaev Zh.K. at a meeting with residents of the villages of Masanchi, Karakemer, Sortobe, Aukatty and other localities, called for maintaining stability in the country, ensuring unity and mutual understanding between representatives of all ethnic groups. Emphasis was placed on the interaction of the Dungan community of Zhambyl region with the local Kazakh population, the study of the Kazakh language, and respect for public authorities.

This was a test of the strength of the APK on the way to strengthen the national unity of Kazakhstan, by preserving national unity, social harmony and forming a culture of interethnic tolerance (Tugzhanov, 2010:17)

Thus, interethnic tolerance in modern Kazakhstan society is based on the interaction of cultures relying on the Constitution of the Republic of Kazakhstan, the activity of the APK and proves the phenomenon of interethnic tolerance of our common home – the Republic of Kazakhstan.

### References

- Абакумова И. В., Кагермазова Л. Ц. Смыслообразование как фактор инициации ценностно-смысловых установок в процессе формирования антиэкстремистской идеологии // Российский психологический журнал. – 2011. Т. 8. – № 3. – С. 11-20.
- Государственная этнополитика Казахстана: новые тренды: Метод.пособие / Под общ. ред. Е.Л. Тугжанова. – Астана: Академия гос. управления при Президенте РК, 2011. – 204 с.
- Declaration of principles on tolerance Solemnly adopted by acclamation on 16 November 1985 at the twenty-eighth session of the UNESCO General Conference – [Электронный ресурс] // unesco.org
- Закон Республики Казахстан «Об Ассамблее народа Казахстана» от 20 октября, 2008 г. – № 70-IV.– [Электронный ресурс] // assembly.kz
- Закон Республики Казахстан «О религиозной деятельности и религиозных объединениях» от 11 октября, 2011 г. № 483-IV.– [Электронный ресурс] // online.zakon.kz
- Итоги национальной переписи населения 2009 года (публикация 12.11.2010)(недоступная ссылка). Дата обращения 18 ноября 2010. Архивировано 12 июня, 2013 года.
- Ожегов С.И. Словарь русского языка: 70000 слов / Подред. Н. Ю. Шведовой. - 22-е изд., стер. – М.: Рус. яз., 1990. – 917 с.
- Конституция Республики Казахстан от 30.08.1995 г. // Казахстанская правда. 8 сентябрь, 1995.
- Крысин Л.П. Толковый словарь иноязычных слов / Л. П. Крысин. – М.: Эксмо, 2006. – 944 с.
- Лама Шариф К. Выступление Председателя Агентства РК по делам религий на II Форуме религиоведов Казахстана. – Астана, 15 ноября 2012 г. // din.gov.kz
- Мами К. Астана – проводник духовной гармонии в мире. – [Электронный ресурс] // religions-congress.org
- Назарбаев Н.А. Елбасы и АНК: путь мира и согласия.– [Электронный ресурс] – [https://assembly.kz/ru/sess/elbasy-i-ank-put-mira-i-soglasiya/?phrase\\_id=9661899](https://assembly.kz/ru/sess/elbasy-i-ank-put-mira-i-soglasiya/?phrase_id=9661899)
- Садвокасова А. Новая орбита цивилизацииnomadov // Вечерняя Астана. 17 октябрь, 2013.
- Солдатова Г.У. Осмыслах понятия толерантность / Г. У. Солдатова, А. Г. Асмолов, Л. А. Шайгерова. // Век толерантности. Научно-публицистический вестник. – 2001. – №1-2. – С. 8-19.
- Социология: Энциклопедия / Сост. А. А. Грицанов, В. Л. Абушенко, Г. М. Евелькин, Г. Н. Соколова, О. В. Терещенко. – Мн.: Книжный дом, 2003. – 1528 с.
- Смирнов М.Ю. Социология религии: словарь. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2011. – 412 с.
- Численность населения Республики Казахстан по отдельным этносам на начало 2020 года. Комитет по статистике Министерства национальной экономики Республики Казахстан. Дата обращения 27 апреля 2020.]
- Тугжанов Е.Л. Политика межэтнической толерантности и общественного согласия в Республике Казахстан: политологический анализ: Автореф. дис... д-ра полит. наук. – Астана, 2010. – 40 с.
- Указ Президента Республики Казахстан «Положение об Ассамблее народа Казахстана» от 7 сентября 2011 г. № 149.– [Электронный ресурс] – // adilet.zan.kz

## References

- Abakumova I. V., Kagermazova L. C. Cmycloobra-zovanie kak faktor iniciacii cennostno-cmyclovyy uctanovok v procecce formirovaniya antiekctremictckoj ideologii // Roccijckij psichologicheckij zhurnal. – 2011. – T. 8. – № 3. C. 11-20. [in Russian]
- Declaration of principles on tolerance Solemnly adopted by acclamation on 16 November 1985 at the twenty-eighth session of the UNESCO General Conference – [Electron. resource]// unesco.org
- Itogi nacional'noj perepici naceleniya 2009 goda (publikaciya 12.11.2010) (nedoctupnaya ccylka). Data obrashcheniya 18 noyabrya 2010. Arhivirovano 12 iyunya 2013 goda. [in Russian]
- Konstituciya Republiki Kazahstan ot 30.08.1995 g. // Kazahstanckaya pravda. 8 centabrya, 1995. [in Russian]
- Krycin L.P. Tolkovyj clovar' inoyazychnyh clov / L. P. Krycin. –M.: Ekemo, 2006. – 944 c. [in Russian]
- Lama Sharif K. Vyctuplenie Predcedatelya Agentctva RK po delam religij na II Forum religiovedov Kazahstana. – Actana, 15 noyabrya 2012 g. – [Electron. resource] // din.gov.kz [in Russian]
- Mami K. Actana – provodnik duhovnoj garmonii v mire – [Electron. resource]// religions-congress.org [in Russian]
- Nazarbayev N.A. Elbasy i ANK: put' mira i soglasiya. – [Electron. resource]–  
[https://assembly.kz/ru/sess/elbasy-i-ank-put-mira-i-soglasiya/?phrase\\_id=9661899](https://assembly.kz/ru/sess/elbasy-i-ank-put-mira-i-soglasiya/?phrase_id=9661899) [in Russian]
- Ozhegov C.I. Clovar' rucckogo yazyka: 70000 clov / Pod red. N. Yu. Shvedovoj. - 22-e izd., cter. – M.: Ruc. yaz., 1990. – 917 c. [in Russian]
- Coldatova G.U. O cmyclah ponyatiya tolerantnoct' / G. U. Coldatova, A. G. Acmolov, L. A. SHajgerova // Vek tolerantnocti. Nauchno-publicisticheckij vectnik. – 2001. – №1-2. – C. 8-19. [in Russian]
- Cociologiya: Enciklopediya / Coct. A. A. Griganov, V. L. Abushenko, G. M. Evel'kin, G. N. Cokolova, O. V. Tereshchenko. – Mn.: Knizhnyj dom, 2003. – 1528 c. [in Russian]
- Gocudarctvennaya etnopolitika Kazahstana: novye trendy: Metod.pocobie / Pod obshch. red. E.L.Tugzhanova. – Actana: Akademiya goc. upravleniya pri Prezidente RK, 2011. – 204 c. [in Russian]
- Chiclennoct' naceleniya Recpubliki Kazahstan po otdel'nym etnocam na nachalo 2020 goda. Komitet po ctatikke Minicterctva nacional'noj ekonomiki Recpubliki Kazahstan. Data obrashcheniya 27 aprelya 2020) [in Russian]
- Cmirnov M.Yu. Cociologiya religii: clovar'. – CPb.: Izd-vo C.-Peterb. un-ta, 2011. – 412 c. [in Russian]
- Sadvokacova A. Novaya orbita civilizacii nomadov // Vechernaya Actana. 17 oktabrya, 2013. [in Russian]
- Tugzhanov E.L. Politika mezhetnicheckoj tolerantnocti i obshchectvennogo coglaciya v Recpublike Kazahstan: polito-logicheckij analiz: Avtoref. dic... d-ra polit. nauk. – Actana, 2010. – 40 c. [in Russian]
- Ukaz Prezidenta Recpubliki Kazahstan «Polozhenie ob Accamblee naroda Kazahstana» ot 7 centyabrya 2011 g. № 149 // adilet.zan.kz [in Russian]
- Zakon Recpubliki Kazahstan «Ob Accamblee naroda Kazahstana» ot 20 oktyabrya 2008 g. № 70-IV – [Electron. resource]–// assembly.kz [in Russian]
- Zakon Recpubliki Kazahstan «O religioznoj deyatel'nocti i religioznyh ob'edineniyah» ot 11 oktyabrya 2011 g. № 483-IV // online.zakon.kz [in Russian]

## МАЗМҰНЫ

<b>Абдилдабекова А.М., Телеуова Э.Т., Кабдолдина К.К.</b>	
РЕСЕЙ ИМПЕРИЯСЫНЫң САЯСАТЫ АЯСЫНДАҒЫ МЕТРОПОЛИЯ МЕН КОЛОНИЯНЫҢ	
АРАҚАТЫНАСЫ .....	5
<b>Абылхожин Ж.Б.</b>	
ИНДУСТРИЯЛАНДЫРУДЫҢ ЖҰМЫС КУШІ.....	18
<b>Абылхожин Ж.Б., Крупко И.В.</b>	
ДӘУІРІНДЕГІ ТАРИХИ ЖАДТЫҢ ДИАЛЕКТИКАСЫ.....	31
<b>Айтқазина М.М., Шамшиева Г.С.</b>	
ҰЛЫ ОТАН СОҒЫСЫ АРДАГЕРЛЕРІНІҢ ӘСКЕРИ МҰРАСЫ .....	40
<b>Алгожаева Н.С., Шашаев Э.А., Зикирбаева В.С.</b>	
МҰРАЖАЙ ТОПТАМАЛАРЫНДАҒЫ ФОТОМАТЕРИАЛДАРДЫҢ ДЕРЕКТЕМЕЛІК МАҢЫЗЫ.....	51
<b>Арепова А.Д.</b>	
МАРАТ МҰҚАНОВ ЕҢБЕКТЕРІНДЕГІ ОРТА ЖҰЗ РУЛАРЫНЫҢ ТАРАЛУ АЙМАҚТАРЫ.....	62
<b>Ахметжанова А.Т.</b>	
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ӘЙЕЛДЕР ҚОЗҒАЛЫСЫ ТАРИХЫНАН.....	71
<b>Әлімбаев Қ.С.</b>	
ҚАЗАҚ ХАНДЫҒЫ ДӘУІРІНДЕГІ ЭЛИТА МЕН ХАЛЫҚТЫҢ ДІНИ ҰСТАНЫМДАРЫ (Иbn Рузбихан және Мұхаммед Әүез еңбектері бойынша).....	81
<b>Әминов Т.М.</b>	
ҚАЗАҚСТАННЫҢ БОЛАТ МАГИСТРАЛЬДАРЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫ МЕН ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ КЕЗЕҢДЕРІ (ТАРИХИ КӨЗҚАРАС).....	91
<b>Әміржанова Н.С.</b>	
ЛАТЫН ӘЛІПБИЛ ҚАЗАҚ ЖАЗУЫНЫҢ ТАРИХИ ТАҒЫЛЫМЫ: ШЕТТІЛДІК СӨЗДЕРДІҢ ЖАЗЫЛУЫ (1929-40 жж.).....	112
<b>Әшім Б.Ә.</b>	
ДОНЦІЗТАУДАҒЫ БЕСБАЙ ЖӘНЕ ИЗЕНАҒАШ ДІНИ-ТҮРФЫН КЕШЕНДЕРІНІҢ МЕШІТТЕРІ.....	126
<b>Джолдыбаева У.М., Қозыбақова Ф.А.</b>	
ЖАҢАНДАНУ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАЗАҚСТАН МЕН ОРТАЛЫҚ АЗИЯ МЕМЛЕКЕТТЕРІНІҢ ЭКОЛОГИЯ САЛАСЫНДАҒЫ ЫНТЫМАҚТАСТЫҒЫ.....	134
<b>Жаппасов Ж.Е., Тасилова Н.А., Кулмесканова С.С.</b>	
ТӘУЕКЕЛ ХАННЫҢ БИЛГІ ТҰСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ-ОРЫС ДИПЛОМАТИЯЛЫҚ БАЙЛАНЫСТАРЫ.....	146
<b>Жұматов Д.С.</b>	
ІС ҚАҒАЗДАРЫН ЖҮРГІЗУДІ ҚАЗАҚ ТІЛІНЕ ҚӨШПРУ: МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН ЗАРДАПТАРЫ.....	161
<b>Закарья Р.</b>	
1920-1930 ЖЖ. ШЕТЕЛДІК САЯСИ ЖӘНЕ ЕҢБЕК МИГРАНТТАРЫНА ҚАТЫСТЫ КЕҢЕС ОДАҒЫНЫҢ САЯСАТЫ .....	169
<b>Ибраева А.Ғ., Темірханова Ә.С.</b>	
XVIII ФАСЫРДАҒЫ РЕСЕЙ ӘКІМЕТИНІҢ ҚАЗАҚСТАННЫҢ СОЛТУСТІК АЙМАҒЫНДАҒЫ САЯСИ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚАДАМДАРЫ .....	177
<b>Ибраева А.Ғ., Темірханова Ә.С.</b>	
XIX ФАСЫРДАҒЫ ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭТНИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ.....	191
<b>Ибраева А.Ғ., Темірханова Ә.С.</b>	
XX ФАСЫРДЫң БАСЫНДАҒЫ СОЛТУСТІК ҚАЗАҚСТАН .....	202
<b>Ибраева А.Ғ., Темірханова Ә.С.</b>	
КЕҢЕСТІК БИЛГІ ЖҮЙЕСІНДЕГІ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ӘКІМШІЛІК-ТЕРРИТОРИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ (XX ғ. бас. Солт. Қазақстан өнірі мисалында).....	216
<b>Ибраева А.Ғ., Темірханова А.С.</b>	
ҚАЗАҚСТАННЫҢ СОЛТУСТІК ӨҢІРІН ЗЕТТЕУДІҢ ТАРИХНАМАЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	233
<b>Иембекова М.О., Божеева Б.З.</b>	
ҚАЗАҚСТАН-ӘЗЕРБАЙЖАН: ӨЗАРА ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТАҢ ӘЛЕУЕТІ ЖӘНЕ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....	244
<b>Кабдушев Б.Ж., Құдайбергенұлы Б.</b>	
ҚАЗАҚСТАН ӨНЕРКӨСІБІН ҚАЛПЫНА КЕЛТИРУ ЖЫЛДАРЫНДА ЖӘНЕ НЫФМЕТ НҰРМАҚОВ (1924-29 жж.).....	258

<b>Кәрібаев Б.Б., Нұртазина Н.Д.</b>	
ӘЗ-ЖӘНІБЕК ХАННЫң ТАРИХИ ТҮЛҒАСЫ (шығыс наративтері мен қазақтың шежіре аныздары негізінде).....	274
<b>Қалыбекова М.Ч.</b>	
ЖАЗАЛАНГАН ХАЛЫҚТАР: ҚАЗАҚ ЖЕРИНЕ ХАЛЫҚТАРДЫ ДЕПОРТАЦИЯЛАУ ТАРИХЫНАН.....	295
<b>Қанағатова Н.</b>	
ТҮРМЫС-САЛТ ЖЫРЛАРЫНЫң ЕЖЕЛГІ ЖӘНЕ ЗАМАНАУИ НҰСҚАЛАРЫНЫң ТАРИХИ-МӘДЕНИ КОНТЕКСІ.....	312
<b>Қасенова А.Д., Құрманқұлов Ж., Сүйіндікова М.Қ., Утубаев Ж.Р.</b>	
ҰҢДРЕК ФИБАДАТХАНАСЫНА ЖУРГІЗЛГЕН АРХЕОЛОГИЯЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРДІН АЛҒАШҚЫ ҚОРТЫНДЫЛАРЫ.....	327
<b>Құдайбергенұлы Б., Кабдушев Б.Ж., Қозыбаева М.М.</b>	
ҰЛЫ ОТАН СОҒЫСЫ ЖЫЛДАРЫНДАҒЫ ПАВЛОДАР ҚАЛАСЫ.....	337
<b>Құрманалиева А.Д., Хұмархан Ж.</b>	
ӘЛЕУМЕТТИК ТОП ҰҒЫМЫ АЯСЫНДА ДІНИ ЖАМАФАТТАРДЫҢ ПАЙДА БОЛУЫ МӘСЕЛЕСІ.....	352
<b>Мұқаметханұлы Н., Бейсенбаев О.</b>	
COVID-19 ПАНДЕМИЯСЫ ЖАҒДАЙЫНДА «БІР БЕЛДЕУ – БІР ЖОЛ» ИНИЦИАТИВАСЫН ІСКЕ АСЫРУДЫҢ СЫН-ҚАТЕРІ .....	368
<b>Мұхатова О.</b>	
ҚАЗАҚ ДАЛАСЫНДАҒЫ ҰЛТ-АЗАТТЫҚ ҚОЗҒАЛЫСТАР ТАРИХЫНЫң ПОСТКЕҢЕСТІК КЕЗЕҢДЕ ЗЕРТТЕЛУІ (1992-2019 жж.).....	378
<b>Өмірбекова Ж.</b>	
ЕУРАЗИЯ КӨШПЕЛІЛЕРІНІң ЭТНОЭКОЛОГИЯЛЫҚ ДӘСТҮРЛЕРІНІң ҚАЛЫПТАСУ АЛҒЫШАРТАРЫ .....	390
<b>Садвокасова З.Т., Мухатова О.Х.</b>	
XIX ФАСЫРДА ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ХАЛЫҚ ҚӨТЕРІЛІСТЕРІНІң ЖЕТЕКШІЛЕРИ (ресейлік мерзімді баспасөз материалдары бойынша).....	402
<b>Сарыбаев М., Диканбаева А.</b>	
ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕГІ ҚАЗАҚ-ФРАНЦУЗ ҚАТЫНАСТАРЫНДАҒЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ БІЛІМ САЛАСЫ.....	411
<b>Султангазы Г.Ж., Мукатаева Л.К.</b>	
ЗАМАНАУИ ҚАЗАҚСТАН ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ТАРИХИ ЖАДЫ: ҚАҢАРМАНДАР МЕН ШШКІ МӘНДЕРДІ ІЗДЕУ.....	420
<b>Толамисов А.Ғ., Айдынбекұлы А.</b>	
ПАТРИОТИЗМ МӘСЕЛЕСІНІң ТЕОРИЯЛЫҚ АСПЕКТИЛЕРІ .....	429
<b>Тоқтабай А.У.</b>	
ҒҮНДАРДЫҢ АТТЫ ӘСКЕРЛЕРІ.....	439
<b>Тоқтабай А.У.</b>	
ҚАЗАҚТЫҢ АЛҒАШҚЫ КӘСІПҚОЙ ЭТНОГРАФТАРЫНЫң БІРІ ҚҰСАЙЫН ТӘКЕЖАНҰЛЫ.....	452
<b>Тоқтабай А.У., Карамендина М.Ә.</b>	
ТАШКЕНТ ҚАЛАСЫНДАҒЫ МАЛ ПІРЛЕРІНЕ ҚАТЫСТЫ ҒҮРҮПТҮҚ ЕСКЕРТКІШТЕР (ЗЕҢГІ БАБА, ШОПАН АТА МАЗАРЛАРЫ).....	460
<b>Тулешова У.Ж., Галимов Е.А.</b>	
ҚАЗАҚ ДВОРЯНДЫҒЫНЫң ЗЕРТТЕЛУІ: XIX ФАСЫРДАҒЫ ҚАЗАҚ ДАЛАСЫНДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТИК ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ.....	472
<b>Уалтаева А.С., Бидахметова Ш.Б.</b>	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ЭТНОСАРАЛЫҚ ИНСТИТУЦИОНАЛДЫҚ МЕХАНИЗМДЕРДІ ЖЕТИЛДІРУ ЖОЛДАРЫ .....	483
<b>Уалтаева А.С., Пернекурова М.</b>	
ЭТНОСАРАЛЫҚ ТӨЗІМДІЛІКТІ НЫГАЙТУДАҒЫ ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫ АССАМБЛЕЯСЫНЫң РӨЛІ.....	492
<b>Ужкенов Е.М., Шотанова Г.А.</b>	
ӨТКЕН ҒАЛАМДЫҚ ПАНДЕМИЯҒА ШОЛУ: ИНФЕКЦИЯЛАР ЖӘНЕ ТАРИХИ ҮДЕРИСТІҢ ЖАЛПЫ БАРЫСЫ .....	502
<b>Уралбаева Ж.</b>	
Г.А. КУШАЕВ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН АРХЕОЛОГИЯСЫ (Г.А. Кушаевтың 95 жылдығына арналған).....	515

<b>Шалғынбай Ж.</b>	
КЕҢЕС ДӘУІРІНЕ ДЕЙІНГІҚАЗАҚ КӨРКЕМ ӘДЕБИЕТ БАСЫЛЫМДАРЫ.....	523
<b>Шалекенов М.У.</b>	
ОРТАҒАСЫРДАҒЫ БАЛАСАҒҮН ЭТИМОЛОГИЯСЫ.....	536
<b>Шапиева Г.</b>	
ҚЫТАЙДАҒЫ МИГРАЦИЯЛЫҚ ҮДЕРІСТЕРДІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ (XX ғ. аяғы – XXI ғ. басы).....	548
<b>Шаяхметов Н.У., Байшов Б.Б., Четин Нұр</b>	
КАСПИЙ ТЕНДІЗІНІҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ МӘРТЕБЕСІН АЙҚЫНДАУ: ТАРИХ ЖӘНЕ ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢ.....	560
<b>Шілдебай С.Қ.</b>	
ҚАЗАҚ АКСР ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ЖҮЙЕСІНІҢ ҚАЛЫПТАСУ ТАРИХЫНАН.....	583

## СОДЕРЖАНИЕ

<b>Абдилдабекова А.М., Телеуова Э.Т., Кабдолдина К.К.</b>	
ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕТРОПОЛИИ И КОЛОНИИ В КОНТЕКСТЕ ПОЛИТИКИ РОССИЙСКОЙ ИМПЕРИИ.....	5
<b>Абылхожин Ж.Б.</b>	
РАБОЧАЯ СИЛА ИНДУСТРИАЛИЗАЦИИ.....	18
<b>Абылхожин Ж.Б., Крупко И.В.</b>	
ДИАЛЕКТИКА ИСТОРИЧЕСКОЙ ПАМЯТИ В ЭПОХУ АРХЕОМДЕРНА.....	31
<b>Айтказина М.М., Шамшиева Г.С.</b>	
ВОЕННОЕ НАСЛЕДИЕ ВЕТЕРАНОВ ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЫ .....	40
<b>Алгожаева Н.С., Шашаев А.К., Зикирбаева В.С.</b>	
ИСТОЧНИКОВЕДЧЕСКАЯ ЗНАЧЕНИЕ ФОТОМАТЕРИАЛОВ В КОЛЛЕКЦИЯХ МУЗЕЕВ.....	51
<b>Арепова А.Д.</b>	
ТЕРРИТОРИЯ РАССЕЛЕНИЯ ПЛЕМЕН И РОДОВ СРЕДНЕГО ЖУЗА В ТРУДАХ М.МУКАНОВА .....	62
<b>Ахметжанова А.Т.</b>	
ИЗ ИСТОРИИ ЖЕНСКОГО ДВИЖЕНИЯ В КАЗАХСТАНЕ.....	71
<b>Алимбаев К.С.</b>	
РЕЛИГИОЗНЫЕ ВОЗЗРЕНИЯ ЭЛИТЫ И МАССЫ КОЧЕВНИКОВ К ЭПОХУ КАЗАХСКОГО ХАНСТВА (по трудам Ибн Рузbihана и Мухаммада Аваза).....	81
<b>Аминов Т.М.</b>	
ОСНОВНЫЕ ЭТАПЫ СТАНОВЛЕНИЯ И РАЗВИТИЯ СТАЛЬНЫХ МАГИСТРАЛЕЙ КАЗАХСТАНА (ИСТОРИЧЕСКИЙ АСПЕКТ).....	91
<b>Амиржанова Н.С.</b>	
ИСТОРИЯ КАЗАХСКОЙ ПИСЬМЕННОСТИ НА ОСНОВЕ ЛАТИНСКОЙ ГРАФИКИ: НАПИСАНИЕ ИНОЯЗЫЧНЫХ СЛОВ (1929-1940 гг.).....	112
<b>Ашим Б.А.</b>	
МЕЧЕТИ КУЛЬТОВО-ЖИЛИЩНЫХ КОМПЛЕКСОВ БЕСБАЙ И ИЗЕНАГАШ В ДОНЫЗТАУ .....	126
<b>Джолдыбаева У.М., Козыбакова Ф.А.</b>	
ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО КАЗАХСТАНА И СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ.....	134
<b>Жаппасов Ж.Е., Тасилова Н.А., Кулмесканова С.С.</b>	
КАЗАХСКО-РУССКИЕ ДИПЛОМАТИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ ВО ВРЕМЕНА ПРАВЛЕНИЯ ТАУЕКЕЛ ХАНА.....	146
<b>Жуматов Д.С.</b>	
ВВЕДЕНИЕ КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА В ДЕЛОПРОИЗВОДСТВО: ПРОБЛЕМЫ И ПОСЛЕДСТВИЯ.....	161
<b>Закарья Р.</b>	
ПОЛИТИКА СОВЕТСКОГО СОЮЗА ПО ОТНОШЕНИЮ К ИНОСТРАННЫМ ПОЛИТИЧЕСКИМ И ТРУДОВЫМ МИГРАНТАМ В ПЕРИОД 1920–1930 гг.....	169
<b>Ибраева А.Г., Темирханова А.С.</b>	
ПОЛИТИКО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ШАГИ РОССИЙСКОЙ ВЛАСТИ В СЕВЕРНОМ РЕГИОНЕ КАЗАХСТАНА В XVIII ВЕКЕ (на основе материалов по истории г. Петропавловска).....	177
<b>Ибраева А.Г., Темирханова А.С.</b>	
СОЦИАЛЬНО-ЭТНИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ ГОРОДА ПЕТРОПАВЛОВСКА В XIX ВЕКЕ.....	191
<b>Ибраева А.Г., Темирханова А.С.</b>	
СЕВЕРНЫЙ КАЗАХСТАН В НАЧАЛЕ XX ВЕКА.....	202
<b>Ибраева А.Г., Темирханова А.С.</b>	
АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРРИОРИАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ КАЗАХСТАНА В СИСТЕМЕ СОВЕТСКОЙ ВЛАСТИ (на примере Северного региона Казахстана в начале XX века).....	216
<b>Ибраева Г., Темирханова А.С.</b>	
ВОПРОСЫ ИСТОРИОГРАФИИ СЕВЕРНОГО РЕГИОНА КАЗАХСТАНА.....	223
<b>Иембекова М.О., Бюжеева Б.З.</b>	
КАЗАХСТАН-АЗЕРБАЙДЖАН: ПОТЕНЦИАЛ И СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ВЗАИМНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА .....	244
<b>Кабдушев Б.Ж., Құдайбергенұлы Б.</b>	
Н. НУРМАКОВ И ВОССТАНОВЛЕНИЕ ПРОМЫШЛЕННОСТИ КАЗАХСТАНА В 1924-1929 гг.....	258

<b>Карибаев Б.Б., Нуртазина Н.Д.</b>	
ИСТОРИЧЕСКАЯ ФИГУРА КАЗАХСКОГО ХАНА АЗ-ДЖАНИБЕКА (на основе восточных нарративов и генеалогических мифов казахов).....	274
<b>Калыбекова М.Ч.</b>	
НАКАЗАННЫЕ НАРОДЫ: ИЗ ИСТОРИИ ДЕПОРТАЦИИ НАРОДОВ В КАЗАХСТАН.....	295
<b>Канагатова Н.</b>	
ИСТОРИКО-КУЛЬТУРНЫЙ КОНТЕКСТ ТЕКСТОВ НАРОДНЫХ И СОВРЕМЕННЫХ БЫТОВЫХ-ОБРЯДОВЫХ ПЕСЕН .....	312
<b>Касенова А.Д., Курманкулов Ж., Суюндикова М.К., Утубаев Ж.Р.</b>	
ПЕРВОНАЧАЛЬНЫЕ ИТОГИ АРХЕОЛОГИЧЕСКИХ РАБОТ НА СВЯТИЛИЩЕ УНИРЕК .....	327
<b>Құдайбергенұлы Б., Кабдушев Б. Ж., Козыбаева М.М.</b>	
ГОРОД ПАВЛОДАР В ГОДЫ ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЫ.....	337
<b>Курманалиева А.Д., Хумархан Ж.</b>	
ПРОБЛЕМА ВОЗНИКОВЕНИЯ РЕЛИГИОЗНЫХ ОБЩИН В КОНЦЕПЦИИ СОЦИАЛЬНЫХ ГРУПП.....	352
<b>Мукаметханулы Н., Бейсенбаев О.</b>	
ВЫЗОВЫ В РЕАЛИЗАЦИИ ИНИЦИАТИВЫ «ОДИН ПОЯС, ОДИН ПУТЬ» В УСЛОВИЯХ ПАНДЕМИИ COVID-19.....	368
<b>Мухатова О.</b>	
ИЗУЧЕНИЕ ИСТОРИИ НАЦИОНАЛЬНО-ОСВОБОДИТЕЛЬНЫХ ДВИЖЕНИЙ В КАЗАХСКОЙ СТЕПИ В ПОСТСОВЕТСКИЙ ПЕРИОД (1992-2019 гг.).....	378
<b>Омирбекова Ж.</b>	
ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЭТНОЭКОЛОГИЧЕСКИХ ТРАДИЦИЙ КОЧЕВНИКОВ ЕВРАЗИИ (по материалам российских исследователей XVIII в.).....	390
<b>Садвокасова З.Т., Мухатова О.Х.</b>	
ПРЕДВОДИТЕЛИ НАРОДНЫХ ВОССТАНИЙ В КАЗАХСТАНЕ XIX ВЕКА.....	402
<b>Сарыбаев М., Диканбаева А.</b>	
КАЗАХСТАНСКО-ФРАНЦУЗСКИЕ ОТНОШЕНИЯ В СФЕРЕ КУЛЬТУРЫ И ОБРАЗОВАНИЯ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ .....	411
<b>Султангазы Г.Ж., Мукатаева Л.К.</b>	
ИСТОРИЧЕСКАЯ ПАМЯТЬ В УСЛОВИЯХ СОВРЕМЕННОГО КАЗАХСТАНА: ПОИСКИ ГЕРОЕВ И СМЫСЛОВ .....	420
<b>Толамисов А. Г., Айдынбекулы А.</b>	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРОБЛЕМЫ ПАТРИОТИЗМА .....	429
<b>Токтабай А.У.</b>	
КОННИЦА ГУННОВ.....	439
<b>Токтабай А.У.</b>	
ОДИН ИЗ ПЕРВЫХ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КАЗАХСКИХ ЭТНОГРАФОВ К. ТАКЕЖАНУЛЫ.....	452
<b>Токтабай А.У., Карамендина М.О.</b>	
КУЛЬТОВЫЕ ПАМЯТНИКИ ТАШКЕНТА, СВЯЗАННЫЕ С ПОКРОВИТЕЛЯМИ ЖИВОТНЫХ.....	460
<b>Тулещова У.Ж., Галимов Е.А.</b>	
ИССЛЕДОВАНИЕ КАЗАХСКОГО ДВОРЯНСТВА: О СОЦИАЛЬНОМ ПРЕОБРАЗОВАНИИ СТЕПИ В 19 ВЕКЕ .....	472
<b>Уатаева А.С., Бидахметова Ш.Б.</b>	
ПУТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕЖЭТНИЧЕСКИХ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫХ МЕХАНИЗМОВ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН .....	483
<b>Уалтаева А.С., Пернекулова М.</b>	
РОЛЬ АССАМБЛЕИ НАРОДА КАЗАХСТАНА В УКРЕПЛЕНИИ МЕЖЭТНИЧЕСКОЙ ТОЛЕРАНТНОСТИ.....	492
<b>Ужкенов Е.М., Шотанова Г.А.</b>	
ОБЗОР ПРОШЛЫХ МИРОВЫХ ПАНДЕМИЙ: ИНФЕКЦИИ И ОБЩИЙ ХОД ИСТОРИЧЕСКОГО ПРОЦЕССА.....	502
<b>Уралбаева Ж.</b>	
Г.А. КУШАЕВ В АРХЕОЛОГИИ КАЗАХСТАНА (к 95-летию Г. А. Кушаева).....	515
<b>Шалғынбай Ж.</b>	
КАЗАХСКАЯ ХУДОЖЕСТВЕННАЯ ЛИТЕРАТУРА В ИЗДАНИЯХ ДОСОВЕТСКОГО ПЕРИОДА.....	523

<b>Шалекенов М.У.</b>	
ЭТИМОЛОГИЯ СРЕДНЕВЕКОВОГО БАЛАСАГУНА.....	536
<b>Шапиева Г.</b>	
ОСОБЕННОСТИ МИГРАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В КИТАЕ (конец XX – начало XXI вв.).....	548
<b>Шаяхметов Н.У., Байшов Б.Б., Четин Нур</b>	
ОПРЕДЕЛЕНИЕ ПРАВОВОГО СТАТУСА КАСПИЙСКОГО МОРЯ: ИСТОРИЯ И СОВРЕМЕННОСТЬ .....	560
<b>Шилдебай С.К.</b>	
ИЗ ИСТОРИИ СТАНОВЛЕНИЯ СИСТЕМЫ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ В КАЗАХСКОЙ АССР .....	583

## CONTENTS

<b>Abdildabekova A.M., Teleuova E.T., Kabboldina K.K.</b>	
RELATIONS BETWEEN THE MOTHER COUNTRY AND THE COLONY IN THE CONTEXT OF THE POLICY OF THE RUSSIAN EMPIRE .....	.5
<b>Abylkhozhin Zh.B.</b>	
LABOR FORCE OF THE INDUSTRIALIZATION.....	18
<b>Abylkhozhin Zh.B., Krupko I.V.</b>	
DIALECTICS OF HISTORICAL MEMORY IN THE AGE OF ARCHAEMODERN.....	31
<b>Aytkazina M.M., Shamshieva G.S.</b>	
MILITARY HERITAGE OF THE GREAT PATRIOTIC WAR VETERANS.....	40
<b>Algojaeva N.S., Shashaev A.K., Zikirbaeva V.S.</b>	
SOURCE OF PHOTOGRAPHY IN MUSEUM COLLECTIONS .....	51
<b>Arepova A.D.</b>	
TERRITORY OF DISTRIBUTION OF MIDDLE ZHUS' SNOMADIC TRIBES IN THE WORKS OF M. MUKANOV.....	62
<b>Ahmetzhanova A.T.</b>	
FROM THE HISTORY OF THE WOMEN'S MOVEMENT IN KAZAKHSTAN.....	71
<b>Alimbayev K.C.</b>	
RELIGIOUS VIEWS OF THE ELITE AND THE MASS OF NOMADS IN THE ERA OF THE KAZAKH KHANATE (based on the works of Ibn Ruzbihan and Muhammad Avaz).....	81
<b>Aminov T.M.</b>	
MAIN STAGES OF FORMATION AND DEVELOPMENT OF KAZAKHSTAN'S RAILWAY MAIN LINES (HISTORICAL ASPECT).....	91
<b>Amirzhanova N.S.</b>	
HISTORY OF KAZAKH WRITING BASED ON THE LATIN ALPHABET: THE WRITING OF FOREIGN WORDS (1929-1940s).....	112
<b>Ashim B.A.</b>	
MOSQUES OF BESBAY AND IZENAGASH RELIGIOUS-RESIDENTIAL COMPLEXES IN DONYZTAU.....	126
<b>Dzholdybaeva U.M., Kozybakova F.A.</b>	
ENVIRONMENTAL COOPERATION BETWEEN KAZAKHSTAN AND CENTRAL ASIA COUNTRIES IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION .....	134
<b>Zhappasov Zh.E., Tasylova N.A., Kylymeskanova S.S.</b>	
KAZAKH-RUSSIAN DIPLOMATIC RELATIONS DURING THE REIGN OF TAUKEL KHAN.....	146
<b>Zhumatov D.S.</b>	
INTEGRATION OF THE KAZAKH LANGUAGE IN OFFICE WORK: PROBLEMS AND CONSEQUENCES.....	161
<b>Zakarya R.</b>	
POLICY OF THE SOVIET UNION REGARDING FOREIGN POLITICAL AND LABOR MIGRANTS IN THE PERIOD OF 1920-1930.....	169
<b>Ibraeva A.G., Temirkhanova A.S.</b>	
POLITICAL AND ECONOMIC STEPS OF THE RUSSIAN GOVERNMENT IN THE NORTHERN REGION OF KAZAKHSTAN XVIIICENTURY (Based on the materials of Petropavlovsk history).....	177
<b>Ibraeva A.G., Temirkhanova A.S.</b>	
SOCIO-ETHNIC SITUATION OF THE CITY OF PETROPAVLOVSK IN THE XIX CENTURY .....	191
<b>Ibraeva A.G., Temirkhanova A.S.</b>	
NORTH KAZAKHSTAN AT THE BEGINNING OF THE XX CENTURY .....	202
<b>Ibraeva A.G., Temirkhanova A.S.</b>	
ADMINISTRATIVE AND TERRITORIAL ISSUES OF KAZAKHSTAN IN THE SOVIET SYSTEM (on the example of the Northern region of Kazakhstan in the early twentieth century).....	216
<b>Ibraeva A.G., Temirkhanova A.S.</b>	
HISTORICAL ISSUES OF RESEARCH OF THE NORTHERN REGION OF KAZAKHSTAN .....	233
<b>Iyembekova M.O., Buzheeva B.Z.</b>	
KAZAKHSTAN-AZERBAIJAN: POTENTIAL AND CURRENT STATE OF MUTUAL COOPERATION.....	244

<b>Kabdushev B.Zh., Kudaibergenuly B.</b>	
N. NURMAKOV AND RESTORATION OF KAZAKHSTANI INDUSTRY IN 1924-1929.....	258
<b>Karibayev B.B., Nurtazina N.D.</b>	
HISTORICAL FIGURE OF KAZAKH KHAN AZ-JANIBEK (based on the eastern narratives and genealogical myths of Kazakhs).....	274
<b>Kalybekova M.Ch.</b>	
PUNISHED PEOPLES: FROM THE HISTORY OF DEPORTATION OF PEOPLES IN KAZAKHSTAN.....	295
<b>Kanagtoba N.</b>	
HISTORICAL AND CULTURAL CONTEXT OF TEXTS OF FOLK AND MODERN HOUSEHOLD-RITUAL SONGS.....	312
<b>Kasenova A.D., Kurmankulov Zh., SuyundikovaM.K., UtubayevZh.R.</b>	
INITIAL RESULTS OF ARCHAEOLOGICAL WORK IN THE SANCTUARY OF UNIREK .....	327
<b>Kudaibergenuly B., Kabdushev B.Z., Kozybayeva M.M.</b>	
PAVLODAR IN THE YEARS OF THE GREAT PATRIOTIC WA .....	337
<b>Kurmanaliyeva A.D., Khumarkhan Zh.</b>	
THE PROBLEM OF THE ESTABLISHMENT OF RELIGIOUS COMMUNITIES IN THE CONTEXT OF THE CONCEPT OF SOCIAL GROUPS.....	352
<b>Mukametkhanuly N., Beisenbayev O.</b>	
CHALLENGES IN THE IMPLEMENTING OF «ONE BELT, ONE ROAD» INITIATIVE IN THE CONTEXT OF THE COVID-19 PANDEMIC .....	368
<b>Mukhatova O.</b>	
STUDY OF THE HISTORY OF NATIONAL LIBERATION MOVEMENTS IN THE KAZAKH STEP IN THE POST-SOVIET PERIOD (1992-2019).....	378
<b>Omirbekova Zh.</b>	
BASES OF FORMATION OF ETHNO-ECOLOGICAL TRADITIONS OF NOMADS OF EURASIA (based on materials from Russian researchers of the eighteenth century).....	390
<b>Sadvokasova Z.T., Muhatova O.Kh.</b>	
THE LEADERS OF THE POPULAR UPRIISINGS IN KAZAKHSTAN OF THE XIX CENTURY (based on the materials of the Russian periodical press).....	402
<b>Sarybayev M., Dikanbayeva A.</b>	
KAZAKH - FRENCH RELATIONS IN THE FIELD OF CULTURE AND EDUCATION AT THE PRESENT STAGE...411	
<b>Sultangazy G.Zh., Mukataeva L.K.</b>	
HISTORICAL MEMORY IN THE CONDITIONS OF MODERN KAZAKHSTAN: SEARCH FOR HEROES AND MEANINGS.....	420
<b>TolamissovA.G., Aidynbekuly A.</b>	
THEORETICAL ASPECTS OF THE PROBLEM OF PATRIOTISM.....	429
<b>Toktabay A.U.</b>	
CAVALRY OF THE HUNS.....	439
<b>Toktabay A.U.</b>	
ONE OF THE FIRST PROFESSIONAL KAZAKH ETHNOGRAPHERS K. TAKEZHANULY .....	452
<b>Toktabay A.U., Karamendina M.O.</b>	
THE CULT MONUMENTS OF TASHKENT, ASSOCIATED WITH PROTECTORS OF ANIMALS (SHRINES ZENGI BABA, SHOPAN ATA).....	460
<b>Tuleshova U., Galimov Y.</b>	
RESEARCHING THE KAZAKH NOBILITY: ABOUT SOCIAL CHANGES IN THE 19TH CENTURY STEPPE.....	472
<b>Ualtayeva A.S., Bidakhmetova Sh.B.</b>	
WAYS TO IMPROVE INSTITUTIONAL INTERETHNIC MECHANISMS IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	483
<b>Ualtayeva A.S., Pernekulova M.</b>	
STRENGTHENING INTERETHNIC TOLERANCE .....	492
<b>Uzhkenov E.M., Shotanova G.A.</b>	
OVERVIEW OF THE PAST GLOBAL PANDEMICS: INFECTIONS AND THE OVERALL COURSE OF THE HISTORICAL PROCESS.....	502

<b>Uralbayeva Zh.</b>	
G.A. KUSHAEV IN ARCHEOLOGICAL SCIENCE OF KAZAKHSTAN (to G. A. Kushayev's 95 year).....	515
<b>Shalgynbay J.</b>	
KAZAKH ART LITERATURE IN PUBLIC PUBLICATIONS .....	523
<b>Shalekenov M.U.</b>	
ETHYMOLOGY OF THE MEDIEVAL BALASAGUN .....	536
<b>Shapiyeva G.</b>	
FEATURES OF MIGRATION PROCESSES IN CHINA (late XX–early XXIcenturies).....	548
<b>Shayakhmetov N., Baishov B., Çetin Nur</b>	
DETERMINATION OF THE LEGAL STATUS OF THE CASPIAN SEA: HISTORY AND MODERNITY .....	560
<b>Shildebay S.</b>	
FROM THE HISTORY OF THE FORMATION OF THE HEALTHCARE SYSTEM IN THE KAZAKH ASSR.....	583

## **EDU.E-HISTORY.KZ**

электрондық ғылыми журналы 2020. 2(22)

*Бас редактор:*  
*Қабылдинов З.Е.*

*Компьютерде беттеген:*  
Зикирбаева В.С.

Жарияланған күні: 30.06.2020.  
Пішімі 70x100/16. Баспа табағы 26,6.

*Құрылтайшысы және баспагері:*  
Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті  
Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты  
ШЖҚ РМК

*Редакция мен баспаның мекен-жайы:*  
050010, Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй  
ҚР ФЖБМ ФК Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты  
ШЖҚ РМК Тел.: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59

E-mail: [edu.history@bk.ru](mailto:edu.history@bk.ru).  
Журнал сайты: <https://edu.e-history.kz>

Ш.Ш. Уәлиханов ат. ТжЭИ басылған:  
050010 Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй